

BYZANTINA ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

THESSALONIKI

Η 1η διαδρομή που ακολουθήσαμε!

Ναός Οσίου
Δαβιδ

Μονή
Βλατάδων

Κάστρα

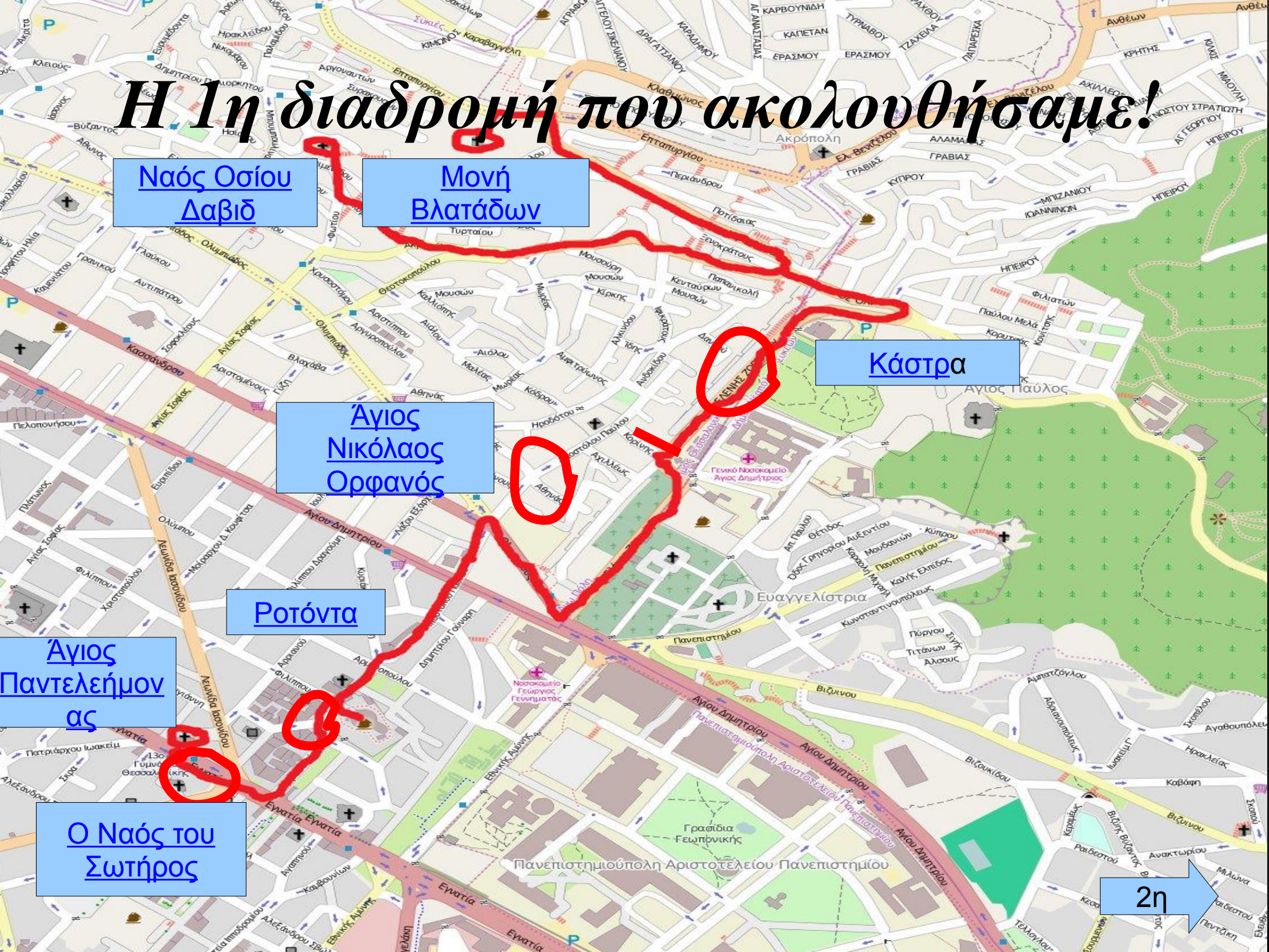
Άγιος
Νικόλαος
Ορφανός

Ροτόντα

Άγιος
Παντελεήμον
ας

Ο Ναός του
Σωτήρος

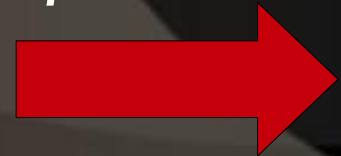
2η

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

Με τη βοήθεια και χάρη του Πανάγαθου Θεού σας καλωσορίζουμε στο διαδικτυακό χώρο της ενορίας μας. Το διαδίκτυο – αγαπητό στους περισσότερους νέους – είναι ένα εργαλείο με πολλές δυνατότητες.

είναι η εφημερίδα του αύριο. Δεν επιζητούμε πρωτοτυπία. Δε στοχεύουμε σε καμία διάκριση με την ιστοσελίδα αυτή. Τη θεωρούμε ελάχιστο και μικρό αφιέρωμα σ' αυτό το Ναό, που δέχτηκε τις προσευχές, τις λύπες και τις χαρές τόσων και τόσων πιστών όλα τούτα τα χρόνια, από το 1969 μέχρι και σήμερα.

ΜΟΝΗ ΒΛΑΤΑΔΩΝ

Η Μονή Βλατάδων ή Βλαπτάδων ή Βλαπταίων, γνωστή και ως Τσαούς Μοναστήρι, είναι μοναστήρι στην περιοχή της Άνω Πόλης της Θεσσαλονίκης, 80 περίπου μέτρα από τα τείχη του Επταπυργίου. Είναι το μοναδικό μοναστήρι της βυζαντινής περιόδου της πόλης που εξακολουθεί να λειτουργεί μέχρι σήμερα.

ΟΣΙΟΣ ΔΑΒΙΔ

Ο μικρός αυτός ναός, που ανάγεται στα τέλη του 5ου ή στις αρχές του 6ου αιώνα, παρόλες τις διαφοροποιήσεις και επεμβάσεις που δέχθηκε κατά τη διάρκεια της τουρκοκρατίας, είναι μνημείο μοναδικής αρχαιολογικής και ιστορικής αξίας, καθώς αποτελεί τον πρόδρομο του "σταυροειδούς" ναού με τρούλο, όπου εμφανίστηκε πολύ αργότερα (δεύτερη χιλιετία). Αρχικά ο ναός ήταν τετράγωνος, με αψίδα στα ανατολικά, στον οποίο εγγράφονταν τέσσερις καμάρες, σε σχήμα σταυρού. Στο κέντρο ορθωνώταν μία τετράγωνη βάση, που εδραζόταν στους τέσσερις "πεσσούς" των καμαρών. Πάνω στη βάση αυτή διαμορφωνόταν ένας -όχι απόλυτα κανονικός- τρούλος. Σήμερα ένα τμήμα του αρχικού ναού (δυτικό) δεν υπάρχει. Ο τρούλος αντικαταστάθηκε από κεραμωτή στέγη και η είσοδος στο ναό γίνεται από το νότο. Οι επεμβάσεις αυτές, που πραγματοποιήθηκαν όταν στη διάρκεια της τουρκοκρατίας ο ναός μετατράπηκε σε μουσουλμανικό τέμενος (Σουλιτζέ ή Κεραμεντίν τζαμί), διαφοροποίησαν σε μεγάλο βαθμό το μοναδικό αυτό "σταυρόσχημο" παλαιοχριστιανικό μνημείο.

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΟΡΦΑΝΟΣ

Ο Ναός του Αγίου Νικολάου του Ορφανού είναι παλαιό βυζαντινό καθολικό μονής της Θεσσαλονίκης και μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, κτισμένο στις αρχές του 14ου αιώνα. Βρίσκεται στη βορειοανατολική γωνία της παλιάς πόλης, εντός των τειχών, μεταξύ των οδών Ηροδότου και Αποστόλου Παύλου. Το όνομα του ναού, Ορφανός ή των Ορφανών, συναντάται για πρώτη φορά σε πηγές του 17ου και 18ου αιώνα και ταυτίζεται με τον άγνωστο κτήτορα του μνημείου που ανήκε στην οικογένεια των Ορφανών ή στη λειτουργία ορφανοτροφείου στο χώρο της μονής[1], είτε αποδίδεται στην ιδιότητα του Αγίου Νικολάου ως προστάτη των χηρών και των ορφανών[2]. Ως ιδρυτής του ναού έχει προταθεί από τους ερευνητές ο Νίκων Σκουτέριος Καπανδρίτης Ορφανός, καθώς και ο κράλης της Σερβίας Μιλούτιν που λόγω του γάμου του με την πριγκήπισσα Σιμωνίδα είχε στενούς δεσμούς με τη Θεσσαλονίκη[1].

ΡΟΤΟΝΤΑ

Η Ροτόντα είναι κτίσμα το οποίο προοριζόταν για μαυσωλείο του Γαλέριου. Λόγω της μη χρήσης του αργότερα μετατράπηκε σε χριστιανικό ναό του Αγίου Γεωργίου και συμπεριληφθηκε στα Παλαιοχριστιανικά και Βυζαντινά μνημεία της Θεσσαλονίκης ως Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της ΟΥΝΕΣΚΟ.[1] Πρόκειται για θολωτό στρογγυλό κτίσμα του 4ου αιώνα, όμοιο με το Πάνθεον στη Ρώμη. Κτίστηκε στα χρόνια του Καίσαρα Γαλέριου γύρω στο 304 μ.Χ. ενώ προοριζόταν ως ναός του Δία ή των Καβείρων, ή ως Μαυσωλείο του Γαλέριου. Ωστόσο, εξαιτίας του θανάτου του Γαλέριου το 311 μ.Χ., η Ροτόντα έμεινε κενή χωρίς χρήση.Ως χριστιανικός ναός ιδρύθηκε αφότου στη Θεσσαλονίκη επικράτησε ο Χριστιανισμός, και συγκεκριμένα στα τέλη του 4ου αιώνα, την εποχή του Θεοδόσιου Α'. Νομίζεται ότι ο αρχικός του σκοπός ήταν για να χρησιμεύσει ως βαπτιστήριο των Χριστιανών στην Θεσσαλονίκη. Οι αγιογραφίες είναι από τις αρχές του 5ου αιώνα, διότι οι εικονιζόμενοι άγιοι μαρτύρησαν όλοι μέχρι της εποχής του Διοκλητιανού και του Μαξιμιανού. Οι αγιογραφίες διασώζονται σήμερα μόνο κάτω από τον θόλο, ενώ οι υπόλοιπες καταστράφηκαν όταν ο ναός μεταβλήθηκε από τους Τούρκους σε μωαμεθανικό τέμενος από τον Σείχη Σουλεϊμάν Χορτατζή Εφέντη το 1590. Τότε έγινε και η προσθήκη του μιναρέ.

ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΑΣ

Ο Άγιος Παντελεήμων, είναι Άγιος της Ορθόδοξης Εκκλησίας, που έδρασε στα τέλη του 3ου αιώνα. Έζησε στη Νικομήδεια της Μικράς Ασίας και παρέδωσε μαρτυρικώς τη ζωή του. Ο Άγιος Παντελεήμων γεννήθηκε περί τα μέσα του 3ου αιώνα στη Νικομήδεια της Βιθυνίας. Το πραγματικό του όνομα ήταν Παντολέον και προερχόταν από εύπορη οικογένεια της πόλης. Ο πατέρας του ήταν εθνικός, ενώ η μητέρα του είχε ασπαστεί το χριστιανισμό. Ο Παντολέον απέκτησε από μικρή ηλικία καλή εγκύκλια παιδεία και όταν την ολοκλήρωσε σπούδασε την ιατρική, διακρινόμενος όμως και για την ρητορεία του[2]. Οι σχέσεις μάλιστα της οικογένειάς του με το παλάτι ήταν πολύ καλές και σύντομα θα τον έφερναν ως γιατρό στην αυλή του Αυτοκράτορα Διοκλητιανού. Ο ίδιος τελικά όμως ασπάστηκε το χριστιανισμό. Η μεταστροφή αυτή συνέβη μετά από γνωριμία με κάποιο ιερέα Ερμόλαο, την εποχή ενός διωγμού κατά των χριστιανών. Λίγο αργότερα θα βαπτιστεί χριστιανός μυστικά και θα προσπαθήσει να πείσει τον πατέρα του να γίνει κι αυτός, όπως και συνέβη.

ΚΑΣΤΡΑ

Το Φρούριο του Επταπυργίου, γνωστό και με την οθωμανική ονομασία Γεντί Κουλέ (Yedi Kule), βρίσκεται στο βορειοανατολικό άκρο των τειχών της Θεσσαλονίκης, εντός της Ακρόπολης. Αποτελείται από δύο ενότητες: το βυζαντινό φρούριο, το οποίο συνθέτουν δέκα πύργοι με τα μεταξύ τους μεσοπύργια διαστήματα και τον περιδρόμο, καθώς και τα νεότερα κτίσματα των φυλακών, που έχουν κτιστεί εντός κι εκτός του φρουρίου. Οι πύργοι της βόρεια πλευράς αποτελούν τμήματα του παλαιοχριστιανικού τείχους της Ακρόπολης, ενώ αυτοί της νότιας προστέθηκαν πιθανότατα κατά τους μεσοβυζαντινούς χρόνους, σχηματίζοντας τον κλειστό πυρήνα του φρουρίου.

Δεύτερος Βυζαντινός Περίπατος

Αγίων Αποστόλων

Άγιος Δημήτριος

Παναγία Χαλκείων

Αχειροποίητος

Αγία Σοφία

Κατακόμβη Ιωάννου Προδρόμου

Αγίων Αποστόλων

Ο Ναός των Αγίων Αποστόλων είναι σημαντικό μνημείο της βυζαντινής Θεσσαλονίκης και ένα από τα πιο αντιπροσωπευτικά δείγματα αρχιτεκτονικής της Παλαιολόγιας περιόδου. Βρίσκεται στο δυτικό τμήμα της πόλης, στην αρχή της σημερινής οδού Ολύμπου, κοντά στα δυτικά τείχη.

Άγιος Δημήτριος

Ο Άγιος Δημήτριος, που γεννήθηκε περί το 280-284 μ.Χ. και πέθανε το 303 ή το 305 μ.Χ. στη Θεσσαλονίκη, αποτελεί έναν από τους Μεγαλομάρτυρες της Χριστιανοσύνης. Ο Δημήτριος ήταν γόνος αριστοκρατικής οικογένειας στη Θεσσαλονίκη. Σύντομα ανελίχθηκε στις βαθμίδες του ρωμαϊκού στρατού με αποτέλεσμα σε ηλικία 22 ετών να φέρει το βαθμό του χιλιάρχου. Ως αξιωματικός του ρωμαϊκού στρατού κάτω από τη διοίκηση του Τετράρχη (και έπειτα αυτοκράτορα) Γαλερίου Μαξιμιανού, όταν αυτοκράτορας ήταν ο Διοκλητιανός, έγινε Χριστιανός και φυλακίστηκε στην Θεσσαλονίκη το 303, διότι αγνόησε το διάταγμα του αυτοκράτορα Διοκλητιανού «περί αρνήσεως του χριστιανισμού». Μάλιστα λίγο νωρίτερα είχε ιδρύσει κύκλο νέων προς μελέτη της Αγίας Γραφής.

Παναγία Χαλκέων

Σύμφωνα με την κτητορική επιγραφή του ιδρυτή που βρίσκεται στο ανώφλι της δυτικής εισόδου, η εκκλησία χτίστηκε το 1028 από τον πρωτοσπαθάριο Χριστόφορο, κατεπάνω της Λομβαρδίας, και τη σύζυγο του Μαρία, τον γιο του Νικηφόρο και τις δυο του κόρες, την Άννα και την Κατάκαλη. Ο τάφος του Χριστόφορου πιθανότατα βρισκόταν σε ένα αρκοσόλιο στο βόρειο τείχος της εκκλησίας.

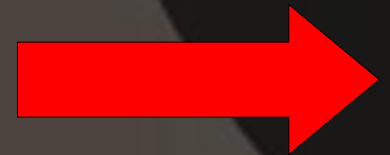
Αχειροποιήτος

Η εκκλησία της Αχειροποιήτου (Ελληνιστική Κοινή: (Παναγία) Άχειροποιήτος) είναι παλαιοχριστιανική βασιλική της Θεσσαλονίκης, σωζόμενη σήμερα στην ίδια μορφή που κατασκευάστηκε τον 5ο αιώνα - γεγονός που την καθιστά μοναδική στην ανατολική Μεσόγειο. Βρίσκεται στην οδό Αγίας Σοφίας, απέναντι από την πλατεία Μακεδονομάχων και η ίδρυσή της τοποθετείται στην περίοδο 450-475. Είναι αφιερωμένη στη Θεοτόκο και η ονομασία της οφείλεται στην "αχειροποίητη" λατρευτική εικόνα της Θεοτόκου δεομένης που βρισκόταν στο ναό.

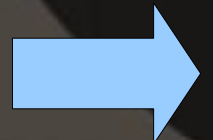
Άγια Σοφία

Η Αγία Σοφία της Θεσσαλονίκης, είναι μία από τις παλαιότερες εκκλησίες της πόλης, η οποία έχει παραμείνει ακέραια μέσα στο βάθος του χρόνου και λειτουργεί μέχρι σήμερα.

Κατακόμβη Ιωάννη Πρόδρομου

Στον αρχαιολογικό χώρο όπου διασταυρώνονται οι οδοί Μακένζυ Κινγκ, Ικτίνου και Παύλου Μελά και σε απόσταση αναπνοής από τον αυλόγυρο της Αγίας Σοφίας βρίσκεται η "κατακόμβη" του Αγίου Ιωάννη με το αγίασμα ή το αρχαίο "νυμφαίο". Στο κέντρο της αυλής υπάρχουν τα ερείπια ενός ναού που στο εσωτερικό του υπάρχουν σκαλοπάτια που οδηγούν στις κατακόμβες. Γύρω από την ιστορία της κατακόμβης διασώθηκαν αρκετοί θρύλοι και ιστορίες, αλλά οι ιστορικές καταγραφές για αυτές είναι ελάχιστες.

**ΓΙΩΤΑ
ΑΡΔΑΜΕΡΙΝΟΥ**

**ΣΟΦΙΑ
ΑΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-
ΚΑΛΟΓΛΟΥ**

the end

*Υ.Σ:ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΠΟΥ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΤΕ*